

кои от постоянните зъби – 13,5%. Най-често това се наблюдава при ромските деца в Чехия (27%), Словакия (24%) и Португалия (23%). В Португалия всяко трето дете се оплаква, че венците му кървят, докато това страдание е засегнало общо 7,4% от всички ромски деца в седемте изследвани страни.

При възрастните роми три пети страдат от кариеси. Най-честите оплаквания са при ромите от Словакия (69%), България (63%) и Румъния (62%). Това са и страните с най-висок дял роми, заявили, че имат пломби – над 60% при 45% от всички изследвани лица от седемте страни. Само за сравнение – едва една четвърт от възрастните роми в Румъния имат пломби, което е ярко доказателство за проблеми в достъпа до тази медицинска услуга. На 55% от ромите от седемте страни, попаднали в извадката, са им вадили зъби. Близко половината (46,3%) заявяват, че имат дупки в устата си на мястото на извадените зъби, които не са заменени с изкуствени или със зъбна протеза. Най-редки са оплакванията от този тип в Чехия (38%) и Словакия – ново доказателство за по-добър достъп до стоматологични услуги в тези страни. Най-често липсващи зъби, незаменени от изкуствени или зъбни протези, има в Испания, Гърция и Португалия (при над 51% от респондентите). Над една четвърт от ромите от седемте страни се оплакват от кървене на венците (най-често в Португалия, Гърция и България). Всеки шести има поне един зъб, който се клати. Най-засегнати от това оплакване са възрастните роми в Румъния, Португалия и България (Health..., 2009, p. 40).

Наблюдават се големи различия по страни при изследването за последното посещение при зъболекар. Най-проблематично е ползването на стоматологични услуги от ромите в Гърция, Португалия и Румъния. Най-добър достъп до този скъп вид медицински услуги имат ромите в Чехия и Словакия, но и там той е недостатъчен (виж табл. 38).

Високият дял на никога нестъпвалите при зъболекар роми се дължи най-вече на големия дял на децата от общността, които никога не са ползвали този тип медицинска услуга. Над половината от ромските деца на възраст до 16 г. не са ходили на стоматолог. Например близо две трети от ромските деца в Гърция и Румъния не са сядат